

A gesztenyésekben és mentén egyéb fajok

Biológiai sokféleség

Különböző
szintezetségben,
ökológiai igényektől
függően...

...számos növényfaj,
mint lehetőség

Rekreációs hasznosítás

...már 700 éve...

- Tájéztétika -

(Turizmus, idegenforgalom, felüdülés, rekreáció...)

Felüdülés, rekreáció...

Már Károly Róbert 700 éve így gondolta

Sétáló utak - Arborétum

Tájesztétika, idegenforgalom

Például Itáliában napjainkban is...

Díszfa

- díszkertek
- terek
- parkerdők
- parkok

Északabbra
Ahol a termés
nem érik
(még) be
díszfaként
szeretik és
ültetik

Virágzás
sokfunkciós
szerepe

**Ha van menyegző a természetben
akkor az a gesztenyevirágzás**

*A természet násza, ahol szinte
lubickolnak a rovarok és a rájuk
áhítózők a
gesztenyevirágzásban*

*...mennyei illatáról pedig Illyés Gyula úgy
ír, hogy még a legbátrabbak is belepírulnak*

Biológiai sokféleség

egészséges egyensúly, ökológiai rendszer

- biológiai védekezés - egészséges termékek - emberi jóllét

Talajszinttől a lombkoronaszintig fajgazdag, változatos élővilág

Önfenntartóbb

- kevesebb „emberi beavatkozás” növényvédelmére

- gazdaságosabb termelés

- - egészségesebb termékek.

változatos „mohapárna”

Amikor a
gesztenye
puhára esik

SOKSZÍNŰ ALJNÖVÉNYZET KÜLÖNBÖZŐ ÉLŐHELYET KEDVELŐ növények a gesztenyésekben, az erdőtársulások (bokorerdők, lomberdők) **és rétek** (száraz gyepek, nedves rétek, hegyi rétek) **jellemző képviselői is megtalálhatók**

Orchideafélék és
és sok más...

Biológiai,
kulturális,
gazdasági
szerep

Nagy változatosság,
fajgazdagság

Gazdag növényvilág -
gazdag rovarvilág

A gesztenyések fajokban gazdag aljnövényzete, fajokban gazdag állatvilágot is eredményez.

Egészséges ökológiai rendszer

- többféle alternatív zsákmány állat
- ragadozó
- parazitoíd

Hangyák
(Formicidae)

összetett szerep (még a méz színe is)

Rovarfajok zsákmányul ejtése -
a biológiai egyensúly, az adott terület egészségének fenntartása

pókok
(Araneae)

Nem
tudják,
hogy
értünk
vannak

*pókok (Araneae) sok faj, köztük védettek és
Petecsomóikkal egyes madárfajok téli túlélését segítik*

futóbogárfélék (*carabidae*)

Biológiai
védekezés
nem csak
a talajon

DK elleni biológiai védekezés *Torymus siensis* kihelyezésével

Dögbogárfélék
(*Silphidae*)

„takarító szerep”

cincérfélék
(Cerambycidae)

Bogarak (Coleoptera)

Ideális szaporodó hely

lepkéké
(Lepidoptera)

hüllők (Reptilia)

számára is
ideális élő-
és
táplálkozó-
hely a
gesztenyés

fürge gyík (*Lacerta agilis*)

pannon gyík
(*Ablepharus kirtaibeli*
fitzingeri)

zöld gyík
(*Lacerta*
viridis)

kékpettyes lábatlangyík
(*Anguis colchica*)

közönséges
lábatlangyík
(*Anguis fragilis*)

fali gyík (*Podarcis muralis*)

kétéltűek (*Amphibia*)

kétéltűek
(Amphibia)

hüllők
(Reptilia)

erdei sikló
(*Zamenis
longissimus*)

odúlakók
odúkészítők
fészeklakók

Akár több odú,
több lakóval
egyetlen
faegyeden.

Idős, odvas fák – élő határjelzők

A kéregrepedés
sem marad
kihasználatlanul
Költés szempontjából sem

csuszka (*Sitta europaea*)

Kéregrepedések sokfunkciós szerepe

- Menedék
- Búvóhely
- vagy épp táplálékot biztosít
- Új élet bölcsője

nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

Biológiai
védekezésben
is fontos
szerep...

...de nem
válogatnak

Madarak
(Aves)

Emlősök (*Mammalia*)

Kisemlősök: fákon, talajon, talajban

Kevésbé „szem elé kerülők” nyomaira bukkanhatunk a kényszerű fakivágáskor, vagy szüret idején.

Egy-egy odú a méhek élőhely igényét is kielégíti.

Élelmiszer raktárként is szolgálhat a kisemlősök, a madarak számára.

Az odúk értékes rejtekhelyek az ízeltlábúak, a madarak, a kisemlősök, például a *denevérek* számára is.

Emlősök (*Mammalia*), nagyvadak,
ragadozók (*Carnívora*)

A vaddísznók
szerint is finom

A vaddisznó ugyanolyan
része a gesztenyésnek,
mint a gesztenyefa!

Jelenlétük sokkal összetettebb az
ökoszisztémában, annál, minthogy „megeszik
a gesztenyét”...

**Gesztenyések menti időszakos vízfolyások,
hosszabb ideig megmaradó állóvizek**

Vízgazdálkodás – vízmegtartás

Fenntartható vízgazdálkodás – vízmegtartó létesítmények

Különleges, természetközeli kultúrelőhely

Ember és természet harmonikus kapcsolata

Tradicionális, ökológiai tudáson alapuló gazdálkodás

Sokfunkciós hasznosítás (a fa minden részét és komplexen a gesztenyést)

Magas botanikai és zoológiai diverzitás – egészséges természetí egyensúly

Társadalmi, gazdasági, természetvédelmi, tájképi, kultúrtörténeti szempontból is jelentős érték

Változatos élőhelyek biztosítása révén, a biológia sokféleség megőrzése.

A hagyományos gazdálkodás, a tradicionális ökológiai tudás által, a kulturális sokféleség megőrzése.

A táji adottságok, gyümölcsök nagy alaki változatossága révén a genetikai diverzitás megőrzése

Mint kultúrtáj, harmonikus kapcsolat biztosítása ember és természet között.

A generációs kötelek révén, a helyi közösségi életet, összetartozást erősíti. Érzelmi, erkölcsi, örökségi érték.

A gesztenyések többfunkciós szerepe

Védelmi funkció. Sajátos mikroklíma, tájlesztés, a tiszta levegő biztosítása révén, a felüdülés, rekreáció színtere.

A fák termése, virágjának méze kiváló bioélelmiszer, értékes gyógynövény. ... erdők, mezők gyümölcsei, gombái, gyógynövények.

A gyümölcsösök az erdő és a beépített területek közötti összekötő kapcsként eltérő ökológiai igényű élővilágnak is otthont ad.

A Natura 2000 hálózathoz tartozása nemzetközi jelentőségét is bizonyítja.

Oktatás, bemutatás által, fontos szerepe lehet a környezeti nevelésben, szemléletformálásban.

Köszönöm a
figyelmet!

Változatos,
mozaikos ártér

Kaszálók

Legelőrétek

Gyümölcsösök

Ártéri ligeterdő

Már szinte nincsenek érintetlen tájak.

Mindenütt érződő emberi hatás

...de ez nem (mindig) negatív jelenség, sőt.

- **Génállomány megőrzése**
- **Egészséges termékek**
- **Ismeretterjesztés**
- **Idegenforgalmi vonzerő**

...hagyományos, tájhoz alkalmazkodó, rideg, szilaj állattartás

Ártér:

többfunkciós, alkalmazkodó
gazdálkodás

Halászat

Fokgazdálkodás

Rét
legelő – állattartás

gyümölcsészet

Fáslegelő

Legelőerdő (csapás)

